

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa S. K.

przeciwko P. S.A. Centrum [...] w W.

o odszkodowanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 21 stycznia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 22 listopada 2018 r., sygn. akt VIII Pa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w W. na rzecz radcy prawnego J. B. kwotę 900 (dziewięćset) zł, powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 22 listopada 2018 r., sygn. akt VIII Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. – w sprawie z powództwa S. K. przeciwko P. S.A. Centrum [...] w W. – oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 11 maja 2018 r., sygn. akt IV P (...), w którym Sąd Rejonowy oddalił powództwo o odszkodowanie. Pozwem z dnia 28 listopada 2016 r., powódka S. K. wniosła o zasądzenie od strony

pozwanej P. S.A. w W., odszkodowania w wysokości 23.434,51 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 marca 2016 r. do dnia zapłaty.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powódka zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W ocenie autora skargi, jego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Okręgowy w składzie trzech zawodowych sędziów zważył, że „Apelacja strony pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie” tyle, że apelacja strony pozwanej nie istnieje. Sąd Okręgowy naruszył podstawowy nakaz rozważenia wszystkich przedstawionych zwięźle w apelacji powoda zarzutów zawartych w pkt 1,2,3,4,5 apelacji (art. 368 § 1 pkt 2) KPC). Arbitralne ogólnikowe stwierdzenie tego rodzaju, że „Sąd Okręgowy uznał, iż zarzuty apelacji są chybione” jest wyrazem nieakceptowanej w praworządnym państwie prawa arogancji procesowej władzy sądowniczej (na poziomie sądu odwoławczego, który wydaje prawomocne wyroki) pozbawionej merytorycznego fundamentu. Takim frazesem można konformistycznie skwitować każdą apelację w każdej sprawie, co nie ma nic wspólnego ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości i sprawiedliwym rozpoznaniem sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego

orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Autor skargi oczywistą zasadność jego skargi kasacyjnej wiąże ze stwierdzeniem zawartym w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w W., że „Apelacja strony pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.” podczas, gdy w sprawie nie było w ogóle apelacji strony pozwanej, a - apelacja powódki.

Zacytowane wyżej stwierdzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji samo w sobie nie świadczy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zarówno z komparacji, sentencji jak i z uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w W. wynika, że Sąd ten rozpoznawał apelację powódki wniesioną od wyroku Sądu pierwszej instancji – Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 11 maja 2018 r., sygn. akt IV P (...).

Nie przekonuje także o oczywistej zasadności rozpatrywanej skargi kasacyjnej twierdzenie autora skargi, że „Sąd Okręgowy naruszył podstawowy nakaz rozważenia wszystkich przedstawionych zwięźle w apelacji powoda zarzutów zawartych w pkt 1,2,3,4,5 apelacji (art. 368 § 1 pkt 2) KPC).” Zasadnicza wadliwość takiego sformułowania uzasadnienia wniosku polega na tym, że autor skargi nie wiąże przedstawionego twierdzenia z konkretnie wskazanymi przepisami prawa procesowego określającymi charakter postępowania apelacyjnego i zakres rozpoznania przez Sąd drugiej instancji środka odwoławczego (apelacji) w postępowaniu drugoinstancyjnym (por. art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c.).

Niezależnie od powyżej wskazanej wadliwości uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania rozpatrywanej skargi kasacyjnej stwierdzić należy, że Sąd drugiej instancji rozpoznał apelację powódki wniesioną od wyroku Sądu pierwszej instancji z zachowaniem reguł określonych w art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. Nie jest przy tym tak jak twierdzi autor rozpatrywanej skargi, że Sąd drugiej instancji całkowicie zignorował wyrok Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 10 marca 2015 r., sygn. akt IV P (...). Powołany wyrok został uwzględniony przez Sąd pierwszej instancji. Sąd drugiej instancji podzielił zaś w całości i przyjął za własną podstawę faktyczną wyroku Sądu pierwszej instancji; podzielił także jego ocenę prawną. Autor skargi w uzasadnieniu wniosku nie uwzględnia w ogóle zasadniczego ustalenia zaskarżonego wyroku, że w 2014 r. Program Dobrowolnych Odejsć nie miał zastosowania do pracowników zatrudnionych w jednostce Centrum [...] P. S. A., w którym była zatrudniona powódka. Wynika to zarówno z pisma z dnia 25 kwietnia 2014 r. (Nr I (...)) Pełnomocnika Zarządu ds. Pracowniczych, w którym zostało wskazane, że każda jednostka organizacyjna jest odpowiedzialna za przyjęcie lub nieprzyjęcie Porozumienia w sprawie Realizacji Programu Dobrowolnych Odejsć, jak i z zeznań świadków. Powódka będąca wówczas pracownicą wiedziała o Programie Dobrowolnych Odejsć, co potwierdziła swoim własnoręcznym podpisem. Powódka miała możliwość przystąpienia do programu na wniosek, czego nie zrobiła, pomimo, że miała czas na zapoznanie się z treścią Programu Dobrowolnych Odejsć i podjęcie decyzji w tym zakresie.

Skarżąca – w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – nie przedstawiła przekonującej argumentacji polemicznej, którą zakwestionowałyby prawidłowość stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Brakuje odpowiedniej argumentacji, którą autor skargi wykazałby walor oczywistej zasadności jego skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w § 16 ust. 4 pkt 2 w związku z § 15 ust. 1 pkt 2 w związku z § 8 pkt 5 w związku z § 4

ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2019 r., poz. 68).